

Kuopion kaupungin lausunto jätehuollon palvelutasoluonnoksesta / Savo-Pielisen jätelautakunta

**Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen
Rakentamisen ja kunnossapidon tukipalvelut**

Savo-Pielisen jätelautakunta on käsitellyt 28.3.2018 kokouksessaan päivitettyä jätehuollon palvelutasoa, jossa määritetään vähimmäistaso kuntalaisille tarjottaville jätehuoltopalveluille. Jätelautakunta on valmistellut palvelutasoluonnosta yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön Jätekuukon ja alueen kuntien kanssa. Jätehuoltopalvelut alueella toteuttaa kuntien jäteyhtiö, Jätekuukko Oy. Jätehuollon palvelutaso on määritelty jätteiden kuljetus- ja vastaanottopalveluille, palveluneuvonnalle ja viestinnälle sekä jätehuollon viranomaispalveluille. Jätelautakunta pyytää nyt lausuntoa alueen kunnilta ja ympäristönsuojeluviranomaisilta palvelutasoluonnoksesta.

Asian valmistelu

Kunnallisen jätehuollon palvelutasoluonnosta on jätehuollon viranomaispalvelut valmistellut yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön Jätekuukon ja alueen kuntien kanssa. Laadintaa on ohjannut työryhmä, jossa on jätehuoltoviranomaisen ja Jätekuukon edustajien lisäksi seudullaiset edustajat alueen kunnista. Palvelutasoa on käsitelty myös jätehuollon neuvottelukunnassa, johon on nimetty kaikista toimialueen kunnista teknisen toimen ja ympäristönsuojelun viranhaltijoita. Kuntien toiveesta asiaa on käsitelty myös kunnissa pidetyissä aluepalaverissa.

Palvelutason määrittämisessä on otettu huomioon jätelainsäädännön vaatimukset sekä kuntien Jätepoliittisessa ohjelmassaan vuoteen 2022 asettamat tavoitteet jätehuoltopalveluille. Palvelutasoa varten on lisäksi tehty asiakas- ja sidosryhmäkyselyjä, joiden tuloksista esille nousseet kehittämiskohteet on otettu huomioon.

Jätehuollon palvelutaso koskee kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevia palveluja. Palvelutaso on määritelty Jätekuukon järjestämille kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä palveluneuvonnalle ja viestinnälle. Palvelutasossa on huomioitu myös jätehuollon viranomaispalvelut (jätelautakunta).

Jätehuoltopalveluihin suunnitellut keskeisimmät muutokset

Jätekuukko tarjoaa jatkossakin keskitetysti kilpailutetut seka- ja hyötyjätteiden keräyspalvelut. Jätteiden hyötykäytön lisäämiseksi on suunniteltu muovipakkausten keräyksen laajentamista. Tavoitteena on, että muovipakkausten kiinteistöittäinen keräys järjestään vuoden 2019 aikana kaikkiin alueen vähintään 300 asukkaan taajamiin.

Jätteenkuljetuspalvelujen lisäksi Jätekuukko järjestää alueellisia jätteiden vastaanottopisteitä, kuten ekopisteitä hyötyjätteiden keräykseen. Ekopisteet ovat nykyään suurimmaksi osaksi Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n järjestämiä. Jatkossa Jätekuukon on tarkoitus täydentää entistä laajemmin tätä Rinki-ekopisteverkostoa. Tavoitteena on, että 70 Rinki-ekopisteen lisäksi alueella

25.04.2018

88 §

olisi vuonna 2020 noin 30 Jättekukon järjestämää ekopistettä erityisesti lähipalvelujen yhteydessä tai liikenteellisesti keskeisillä paikoilla.

Isojen jäte-esineiden ja jäte-erien vastaanottoon on toimialueella 21 Jättekukon järjestämää lajitteluasemaa. Jatkossa lajitteluasemaverkostoa täydennetään yhdellä lajitteluasemalla. Kaikille lajitteluasemille on tulossa Kiertokukko-palvelu käyttökelpoisten tavaroiden saamiseksi uudelleen käyttöön. Lajitteluasemien aukioloajat säilyvät pääosin ennallaan, mutta lauantaiaukioloa tulee lisää yksittäisiä päiviä.

Jättekukko tarjoaa neuvontaa lajittelusta, kierrätyksestä ja jätehuoltopalveluista. Yhtiön palvelunumeron lisäksi jätehuollon neuvontaa toteutetaan verkkosivuilla ja sosiaalisen median eri kanavissa. Kotitalouksille jaetaan myös postitse erilaisia neuvontamateriaaleja, kuten asiakaslehti ja vuosikalenteri. Käytössä on myös erikseen tilattavin oppaita ja lajitteluohjeita. Lisäksi yhtiön neuvot jalkautuvat eri tilaisuuksissa koko yhtiön toimialueella. Saadun asiakaspalautteen mukaisesti tavoitteena on ottaa jatkossa käyttöön myös mobiilisovellus lajittelun tueksi.

Lausunnon sisältö

Kaupungin mielestä on hyvä, että jätehuollon palvelutasoluonnosta on kehitetty edelleen ja selkeytetty edellisten palvelutasomäärittelyjen linjauksista. Palvelutaso linkittyy hyvin myös kuntien jätepoliittiseen ohjelmaan vuoteen 2022 sekä valtakunnalliseen jättesuunnitelmaan vuoteen 2023.

Erittäin hyvänä pidetään myös palvelutason valmistelussa tehtyä laajaa yhteistyötä sekä asiakas- ja sidosryhmäkyselyjä. Näin luonnokseen on saatu otettua huomioon paitsi lainsäädännön edellyttämät välttämättömät toimet, myös asiakasnäkökulma mahdollisimman hyvin. Hyvänä pidetään myös nyt luonnosvaiheessa tehtävää kuntien ja asiakkaiden, sekä muiden sidosryhmätahojen kuulemista.

Jätehuollon palvelujen ja toimintojen saavutettavuutta kehitetään edelleen, mikä on omiaan vähentämään kuormitusta ympäristöön ja edistämään ympäristönsuojelua ylipäättäen. Saavutettavuuteen olennaisesti liittyvä tiedotus ja neuvonta eri keinoin ovat palvelutasoluonnoksessa hyvin esillä.

Seuraaviin, etenkin Kuopion kannalta merkittäviin asioihin toivottaisiin kuitenkin kiinnitettävän huomiota:

Erilaisten hyötyjätteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen kehittäminen vähentää yksittäisten kuljetusten ja päästöjen määrää. Vastaavasti kunnallisia jätehuoltomääräyksiä tulee samalla kehittää siten, että kuljetuspalvelua saavat yhä pienemmät kiinteistöt, jättejakeesta riippuen aina omakotitaloihin asti.

Kuopion suuret taajamakaupunginosat asukkaineen tulee ottaa huomioon jätehuollon lähipalvelujen, kuten riittävien ekopisteiden, suunnittelussa siinä kuin luonnoksessa mainitut yli 300 asukkaan taajamat. Onkin pidettävä huolta, että Kuopion keskeisellä kaupunkialueella on riittävästi jätehuollon lähipalveluja.

Palvelutason mukaan lajitteluasema järjestetään myös vanhoihin kuntakeskuksiin, joiden alueella on vähintään 2 000 asukasta. Kuopion alueella tämän mukaan Kuopion Maaningalle on nyt palaamassa oma lajitteluasema vuoden 2020 aikana. Tämän toteutumisesta on pidettävä huolta.

25.04.2018

88 §

Juankosken lajitteluasema tulee säilyttää keskikokoisten lajitteluasemien luokassa, koska se palvelee myös Säyneisten ja Muuruveden taajamia.

Jätelautakunnan tekemä neuvottelu ja ohjaus tulee ottaa näkyväksi elementiksi palvelutasoluonnokseen, ja sitä tulee painottaa jatkossakin palvelujen tuottajayhteisöjen ja -yhtiön suuntaan. Neuvotteluja tarvitaan etenkin kuluttajapakkauksista vastaavan Rinki Oy:n suuntaan. Tällä hetkellä tuottajayhteisö Rinki Oy:n pakkausjätteiden keräyspisteet ovat Kuopiossa ajoittain ylikuormittuneita ja usein epäsiistejä, koska kiinteistönhuollon ja esimerkiksi lumenpoistosta huolehtimisen vastuut vaikuttavat olevan epäselviä. Kaikki tämä vähentää kyseisten pisteiden käytettävyyttä ja palvelevuutta sekä lumiasteiden ja kuivatuspuutteiden vuoksi jopa saavutettavuutta. Kuopiossa (118 000 asukasta) on vain viisi (5) Rinki Oy:n tarjoamaa muovisten kuluttajapakkausten vastaanottopistettä, mikä on selvästi liian vähän.

Kuntien jäteyhtiö Jätekuikko on tarjonnut ja tulee tarjoamaan entistä enemmän täydentävää ekopistepalvelua lisäyksi Rinki Oy:n keräysverkostoon. Jätekuikon ekopisteverkostoa ei kuitenkaan tulisi laajentaa siten, että Rinki Oy voi vetäytyä pakkausjätteiden keräysvastuistaan, kun verkoston keräysmaksut on jo tuotteissa kertaalleen maksettu.

Rinki Oy:n keräysverkosto on tarkoitettu vain kuluttajapakkauksille eikä muille hyötyjätteille. Jätekuikon ekopisteverkostoa tai jätteenkeräysjärjestelmää tulisi mahdollisuuksien mukaan laajentaa niille hyötyjätteille, jotka eivät ole kuluttajapakkauksia, ja jotka eivät siten kuulu Rinki Oy:n keräykseen (esimerkiksi kodin pienmetalliasiat, muoviset lelut ja tekstiilit).

Puutarhajätteet ovat tiheästi kaavoitetuilla alueilla jatkuvasti ongelmallisia Kuopiossa. Jätteiden sijoittaminen väärin maastoon tai puutteellinen kompostointikäsitteily voivat aiheuttaa ympäristöhaittoja. Puutarhajätteiden vastaanottoa ei tulisi yksipuolisesti jättää kuntien vastuulle, vaan niiden osalta jätelautakunnan ja jäteyhtiön tulisi hakea yhteistyössä kuntien kanssa jatkuvasti uusia ratkaisuja, jotka olisivat tasapuolisia ja soveltuvia alueen asukkaille, riippumatta missä taajamassa he asuvat. Esimerkiksi Kuopion on hankala järjestää alueillaan valvottua puutarhajätteen keräystä, jonka johdosta kaupunki on ensisijaisesti osoittanut asukkaiden puutarhajätteet lajitteluasemille, joissa valvonta toimii.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön palvelualueen rakentamisen ja kunnossapidon palveluiden sekä ympäristönsuojelupalveluiden kesken. Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa asiasta oman lausuntonsa.

Vaikutusten arviointi

Jätehuollon palvelutason tavoitteet edistävät toteutuessaan kiertotaloutta ja ovat ilmastovaikutuksiltaan positiivisia ja tukevat Kuopion ilmastopoliittisessa ohjelmassa esitettyjen tavoitteiden toteutumista.

Esitys

Esitän, että kaupunkirakennelautakunta antaa edellä mainitun lausunnon vastauksena lausuntopyyntöön ja esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi kaupungin lausuntona.

Liitteet

- 7 2513/2018 Jätehuollon palvelutason luonnos
- 8 2513/2018 Lausuntopyyntö

25.04.2018

88 §

Valmistelija
Tuula-Anneli Kinnunen puh. +358 44 718 2144
Leena Karppinen puh. +358 44 718 2146
Ismo Heikkinen puh. +358 44 718 5656
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kaupungininsinöörin esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

